

V Bruselu dne 30.4.2018
COM(2018) 248 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Hodnocení programu Kreativní Evropa (2014–2020) v polovině období

{SWD(2018) 159 final}

ÚVOD

Kultura a kreativita dnes hrají zásadní úlohu v naší společnosti a při utváření naší evropské budoucnosti. Z hospodářského hlediska kulturní a kreativní odvětví v přidané hodnotě k hrubému domácímu produktu (HDP) přinášejí přibližně 509 miliard EUR, což představuje 5,3 % z celkového HDP EU, a zajišťují více než 12 milionů pracovních míst na plný úvazek, což odpovídá 7,5 % pracovníků v Evropě¹. Jsou třetím největším zaměstnavatelem v EU, po stavebnictví a potravinářském a nápojovém odvětví. Také významně přispívají k investování, inovacím a vzniku nových pracovních míst napříč hospodářstvím. Mají pozitivní vedlejší účinky zejména na digitální odvětví, např. obsah vyvolá rozvoj širokopásmové infrastruktury, a kulturní cestovní ruch. Kultura a kreativita rovněž usnadňují evropský vývoz po celém světě tím, že posilují obraz Evropy a evropský způsob života.

Ale Evropa je více než jednotný trh, je to také velký kulturní projekt. Kulturní a kreativní odvětví jsou odrazovým můstkem pro zachování naší kulturní a jazykové rozmanitosti, posílení našich evropských identit a udržení sociální soudržnosti. Přenášejí evropské znalosti a hodnoty, což jsou podmínky pro zdravé demokracie a inkluzivní společnosti. Kultura tak pomohla přiblížit Evropu jejím občanům zejména v kontextu současné politické situace.

Kulturní a kreativní odvětví spojují umění, kulturu, obchod a technologie. Přispívají k rozvíjení kritického myšlení a dovedností požadovaných při řešení problémů, rovněž i postoje k riskování, což jsou klíčové kompetence v budoucí společnosti. Tím, že se soustředí na kreativitu a rychlé přijímání nových technologií, např. využívání aplikací pro zlepšení přístupu ke sbírkám v muzeích nebo využívání videa či titulkování v divadlech, jsou katalyzátorem inovací.

Program Kreativní Evropa je reakcí Evropské unie, která má pomoci kulturním a kreativním odvětvím využít svůj potenciál pro růst. Tato odvětví jsou ze své podstaty rozdělena podle státních a jazykových hranic, čímž obohacují naše kulturní prostředí. Zároveň čelí překážkám, které brání nadnárodnímu pohybu kreativních děl a jejich schopnosti fungovat nadnárodně a oslovit nová publika v Evropě i mimo ni.

Program zohledňuje dvojí charakter kulturních a audiovizuálních činností: na jedné straně jako hybné síly rozmanitosti a občanské angažovanosti, na straně druhé jako hybné síly pro růst a vznik nových pracovních míst, přičemž rovněž uznává jejich širší přínos pro kreativitu, projevování talentu, podnikání a inovace.

Tato zpráva se předkládá v souladu s čl. 18 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1295/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2014–2020); uvedený článek požaduje, aby Komise vypracovala hodnotící zprávu v polovině období založenou na externím a nezávislém hodnocení.

Toto hodnocení v polovině období posuzuje pokrok při provádění programu Kreativní Evropa, popisuje dosažené výsledky, a také se zabývá jeho hlavními nedostatky, přičemž vychází z nezávislé hodnotící zprávy, přímých zkušeností z oblasti řízení programu a rozsáhlých konzultací se zúčastněnými stranami. Doprovází ho pracovní dokument útvarů Komise, který uvádí důkazy pro tuto hodnotící zprávu.

¹ Ze studie „Boosting the competitiveness of cultural and creative industries for growth and jobs“ [Posilování konkurenceschopnosti kulturních a kreativních odvětví pro růst a vznik nových pracovních míst] vypracované Rakouským institutem pro výzkum malých a středních podniků/VVA Europe na základě údajů do roku 2013, kterou vydala Komise v roce 2016. Studie „Creating growth“ [Tvorba růstu] vydaná společností Ernst & Young v roce 2014 odhaduje, že kulturní a kreativní odvětví měly v roce 2012 příjmy ve výši 536 miliard EUR, tvořily 4,2 % HDP a zaměstnávaly 7 milionů lidí, tj. 3,3 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Chybí srovnatelné statistiky o kulturních a kreativních odvětvích na evropské úrovni.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O PROGRAMU KREATIVNÍ EVROPA

Kreativní Evropa je rámcový program Evropské unie na podporu kulturních a kreativních odvětví. V roce 2014 spojil tři programy (MEDIA, Kultura a MEDIA Mundus) za účelem vytvoření jediného komplexního nástroje ke zvýšení účinnosti, účinnějšímu využití příležitostí přechodu k digitalizaci a řešení roztržitosti trhu.

Struktura programu uznává různorodost kulturních a kreativních odvětví, jejich rozdílné cílové skupiny a potřebu individuálního přístupu. Proto je program strukturován do dvou nezávislých dílčích programů a meziodvětvové složky.

Dílčí program MEDIA, vytvořený v roce 1991 v souvislosti se směrnicí o audiovizuálních mediálních službách, je určený audiovizuálnímu odvětví, podporuje tvorbu audiovizuálního obsahu (filmů, seriálů, videoher) a přístup evropského a celosvětového publika k němu prostřednictvím všech distribučních kanálů.

Dílčí program Kultura se vztahuje na iniciativy v rámci kulturních odvětví, jako jsou například podpora přeshraniční spolupráce, platformy, vytváření sítí a literární překlad;

Meziodvětvová složka určená všem kulturním a kreativním odvětvím, která zahrnuje záruční nástroj, podporuje nadnárodní politickou spolupráci. Tato složka také poskytuje podporu kancelářím programu Kreativní Evropa ve všech zúčastněných zemích s cílem oslovit zúčastněné strany.

Program doplňuje činnosti v oblasti kulturního a audiovizuálního odvětví na vnitrostátní úrovni, přičemž odráží politické priority, které EU sleduje v kulturní a kreativní oblasti.

Program Kreativní Evropa je otevřený organizacím působícím v kulturních a kreativních odvětvích v členských státech EU a za určitých podmínek i některým státům mimo EU. V současné době program Kreativní Evropa zahrnuje 33 zúčastněných zemí od Norska po Tunisko, od Ukrajiny po oblast Balkánu. Konkrétně účast na programu MEDIA podléhá souladu se směrnicí 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách).

Program se zavádí na období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020. Tato zpráva se zabývá všemi složkami programu (s výjimkou projektu Evropská hlavní města kultury, jímž se zabývají samostatná hodnocení) a jeho celým zeměpisným rozsahem během prvních tří let provádění programu.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ HODNOTÍCÍ ZPRÁVY²

Účelem tohoto hodnocení je:

- posoudit účelnost opatření přijatých k dosažení cílů programu, jeho účinnost a evropskou přidanou hodnotu,
- zabývat se vnitřní a vnější soudržností programu, trvajícím významem všech cílů a možnostmi zjednodušení,
- zabývat se přínosem programu Kreativní Evropa pro politické priority EU,
- zhodnotit dlouhodobý dopad předchozích programů.

Toto hodnocení se v souladu s pokyny ke zlepšování právní úpravy³ zabývá relevancí, soudržností, účelností, účinností, udržitelností a evropskou přidanou hodnotou programu.

² Tato zjištění jsou uvedena v pracovním dokumentu útvarů Komise (2018) 159.

³ https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_cs

Relevance

Odůvodnění pro intervence a cíle programu celkově zůstává relevantní pro politické priority EU a **klíčové výzvy v kulturních a kreativních odvětvích**, zejména rozšířený trh, globální konkurence a digitální narušení, jakož i přístup k financím.

Program Kreativní Evropa se těmito problémy zabýval a neustále přizpůsoboval svoji podporu v prostředí, pro něž je charakteristická změna spotřebních návyků podle potřeb příjemců v odvětvích, která se sama rychle přeměňují.

Avšak navzdory pozitivním výsledkům je třeba vyvinout další úsilí, aby bylo možné plně využít příležitostí, které přináší přechod k digitalizaci, a musí se přitom zohlednit nové publikum a nové spotřební návyky a to, jak se kulturní a kreativní díla v digitální ekonomice vytváří, produkuje, jaký je k nim přístup a jak jsou zpeněžena.

Program MEDIA posílil přeshraniční pohyb evropských filmů a audiovizuálních produkcí a otevřel či rozšířil možnosti přístupu evropských občanů k těmto evropským dílům. To má velký význam vzhledem k tomu, že z více než 1 500 filmů každoročně produkovaných v Evropě se méně než polovina dostane mimo území svého státu. Program MEDIA také podporoval rozvoj děl před fází produkce s cílem zvýšit jejich potenciální přeshraniční přitažlivost.

Program MEDIA se přizpůsobil novým trendům na trhu, a to i podporou evropských děl online. Nicméně větší spolupráce v rámci hodnotového řetězce a větší přeshraniční spolupráce by odborníkům pomohla spolupracovat v reakci na přechod k digitalizaci a na globalizaci.

Dílčí program Kultura investuje do kultury s cílem podnítit sociální soudržnost, vytváření pracovních míst a hospodářský růst v regionech a ve městech. Projekty v rámci programu Kreativní Evropa jsou i nadále relevantní pro cíl **zachovat kulturní dědictví a rozmanitost v Evropě**, jakož i podporovat uměleckou kreativitu a evropské hodnoty.

Záruční nástroj v rámci **meziodvětvové složky** přímo odpovídá potřebám mikropodniků, malých a středních podniků (MSP) v kulturních a kreativních odvětvích, které mají potíže získat půjčku kvůli nehmotné povaze svých aktiv. Silná reakce trhu na jeho spuštění v roce 2016 spolu se třemi dohodami o zárukách, které byly podepsány v lednu 2017, ukazují význam tohoto nástroje pro potřeby trhu. Dodatečná podpora ve výši 60 milionů EUR (z Evropského fondu pro strategické investice), která odpovídá 50 % celkového rozpočtu, bude poskytnuta již v roce 2017, což umožní rychleji poskytovat záruční podporu, oslovit více států a odvětví a zlepšit zeměpisnou a odvětvovou rovnováhu.

Soudržnost

Program Kreativní Evropa poskytuje soubor opatření na podporu audiovizuálních a kulturních odvětví a je vnitřně soudržný v rámci dílčích programů MEDIA a Kultura. Dílčí program MEDIA přináší souvislé pokrytí různých fází hodnotového řetězce; dílčí program Kultura poskytuje do velké míry ucelenou reakci na širokou řadu potřeb v celém kulturním odvětví.

Soudržnost programu Kreativní Evropa jako celku lze zlepšit prostřednictvím větší podpory pro meziodvětvové činnosti v rámci meziodvětvové složky.

Cíle a priority programu Kreativní Evropa jsou celkově v souladu s cíli a prioritami vnitrostátních politik a programů a doplňují je, čímž respektují zásadu subsidiarity.

Program Kreativní Evropa je v souladu s cíli strategie Evropa 2020, tedy cíli inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění, a její stěžejní iniciativou – strategií pro jednotný digitální trh, která byla zahájena v roce 2015.

Program MEDIA měl přínos pro strategii pro jednotný digitální trh. Podporováním mezinárodního pohybu děl vzniklých v EU program MEDIA napomáhá přeshraničnímu přístupu

k obsahu a hraje zásadní úlohu při provádění podpůrných opatření doprovázejících reformu právních předpisů o autorských právech. Také doplňuje požadavky na podporu a důležitost děl vzniklých v EU, které jsou stanovené v návrhu na revizi směrnice o audiovizuálních mediálních službách.

Dopad programu MEDIA by byl dále posílen prostřednictvím větší soudržnosti s vnitrostátními programy na podporu filmu, které poskytují hlavní část podpory pro audiovizuální odvětví (přibližně 2 miliardy EUR ročně v porovnání s přibližně 115 miliony EUR z programu MEDIA). Za tímto účelem byl v roce 2015 zahájen dialog se sdružením ředitelů filmových agentur (EFAD) s cílem vytvořit společnou strategickou vizi pro toto odvětví. Dále byla v červenci 2017 zřízena skupina odborníků z členských států na zlepšování pohybu evropských filmů pracující na základě otevřené metody koordinace.

Existuje silná soudržnost mezi cíli programu Kreativní Evropa a Evropského programu pro kulturu v globalizovaném světě, jimiž je podpora kultury jako katalyzátoru kreativity. O tom svědčí podpora programu pro budování kapacit a rozvoj dovedností subjektů v kulturních a kreativních odvětvích. Zejména budování kapacit a rozvoj dovedností jsou obsaženy ve všech projektech dílčího programu Kultura, především v projektech spolupráce a sítí.

Program Kreativní Evropa je obecně v souladu s dalšími mezinárodními programy pro kulturní odvětví, které většinou pocházejí ze svěřenských fondů nebo nadací, jejichž finanční prostředky jsou poměrně malé a nepravidelné. Dílčí program Kultura doplňuje další mezinárodní podporu tím, že poskytuje poměrně rozsáhlou a konzistentní úroveň financování nadnárodních děl.

Účelnost

Program Kreativní Evropa významně přispěl k **cíli strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti a k prioritám současné Komise**: podpora investic za účelem vytváření pracovních míst a prohloubený a spravedlivější trh se silnější průmyslovou základnou. Program Kreativní Evropa od roku 2014 do roku 2016 poskytl finanční prostředky ve výši 544 milionů EUR 2 580 subjektům v kulturních a kreativních odvětvích. Program Kreativní Evropa v tomto období vytvořil přibližně 3 000 pracovních míst.

Program MEDIA poskytuje podporu od vzdělávání a rozvoje po distribuci a uvádění. Konkrétně umožnil zachovat vnitřní trh se zahraničními evropskými filmy podporou přeshraniční distribuce více než 400 filmů za rok, což odpovídá 25 % roční filmové produkce v Evropě. Na filmy dostávající podporu pro distribuci z programu MEDIA se prodalo více než 65 milionů vstupenek za rok⁴. Tato podpora také pomohla zvýšit dostupnost legálního obsahu v celé Unii. Rovněž síť Europa Cinemas, největší samostatný příjemce podpory z programu MEDIA, se zaměřuje na promítání zahraničních evropských filmů ve 33 zemích, pro které by jinak bylo obtížnější se do zahraničí dostat.

Avšak i když se počet prodaných vstupenek do kina v Evropě od roku 2014 zvýšil na rekordní úroveň, nijak významně se nezvýšil celkový počet diváků evropských filmů. Hnací silou pro nárůst počtu prodaných vstupenek v Evropě tedy byly filmy z USA⁵.

Rovněž služby video na vyžádání (VOD), které program podporuje, jsou dnes především vnitrostátními službami VOD s bohatým výběrem evropských filmů, včetně zahraničních filmů, ale s omezeným počtem diváků.

Program MEDIA musí dále pracovat na straně poptávky, aby tyto filmy představil širšímu publiku, a zejména novým generacím, protože digitální generace reprezentuje budoucnost audiovizuálních trhů. Kromě toho se program MEDIA během let rozrostl, aniž by došlo k odpovídajícímu nárůstu v rozpočtu, a v důsledku toho je financování rozdělováno na příliš malé

⁴ Není zahrnut počet prodaných vstupenek na domácím trhu.

⁵ Ty měly v roce 2016 tržní podíl na návštěvnosti kin v Evropě 67,4 %.

částky mezi mnoho příjemců. V současnosti existuje 14 projektů, které se zabývají různými segmenty audiovizuálního průmyslu. Proto je zapotřebí se více zaměřit na podporu rozšíření činností a posílení spolupráce v rámci odvětví v celé Evropě, zejména v souvislosti s otevřenějším a konkurenceschopnějším digitálním trhem.

Dílčí program Kultura podporoval většinu pododvětví vyváženě, ale vyvstávají obavy týkající se upřednostňování ekonomických cílů před uměleckými a sociálními hledisky. Průměrná velikost podporovaných projektů se více než zdvojnásobila, počet subjektů se zvyšováním orientace programu na konkurenceschopnost snížil o třetinu. Dílčí program však nedokázal přilákat řadu různých kulturních odvětví včetně těch, která mají i nemají výrazný průmyslový rozměr. Konečně činnosti podporované z programu Kultura přispívají ke vzniku „evropského kulturního prostoru“, a tím pomohly podpořit kulturní rozmanitost.

V rámci **meziodvětvové složky** byl zřízen záruční nástroj, jakmile byl v roce 2016 uvolněn rozpočet. Komise s pomocí Evropského fondu pro strategické investice navýšila její rozpočet o 50 % s cílem reagovat na silnou reakci trhu. Mimo rámec záručního nástroje omezený rozpočet meziodvětvové složky limitoval kapacitu rozvíjet více meziodvětvových činností v praxi.

Účinnost

Vzhledem ke značné velikosti a rozsahu audiovizuálních a kulturních odvětví na evropské úrovni a vzhledem k zeměpisným oblastem, které hodnocené programy pokrývají, není rozpočet programu Kreativní Evropa dostačující k tomu, aby měl zásadní dopad v evropském měřítku a/nebo na úrovni odvětví.

Nákladová efektivnost programů byla uspokojivá a celkově se mezi dvěma programovými obdobími zlepšila. Účinnost většiny projektů se zlepšila nebo nezměnila. Míra úspěšnosti mezi dvěma programovými obdobími poklesla a odrážela skutečnost, že projekty jsou nedostatečně financované v porovnání s potenciálním zájmem, který vytvářejí. Velký počet dobrých žádostí je zamítnut.

Pokud jde o program MEDIA, významné zvýšení účinnosti přineslo podávání elektronických žádostí, zavedení jednorázových částek pro tři projekty (festivaly, rozvoj a distribuce) a umístování grantů do jednotlivých smluv. Nicméně nárůst v počtu malých transakcí vytváří administrativní náklady.

Účinnost projektů v rámci dílčího programu Kultura byla celkově vyšší než v rámci předchozích programů. Zvýšení nákladů za projekty bylo obvykle kompenzováno vyšší úrovní výstupů a/nebo přínosem pro vyšší úroveň výsledků a/nebo dopadů. Například „platformy“ byly nákladově efektivní zejména tím, že se jedná o relativně přímé způsoby, jak oslovit umělce, a projekty literárního překladu přinesly více překladů než projekty podporované v rámci předchozího programu.

V rámci meziodvětvové složky bylo největším opatřením zřízení záručního nástroje, který byl velmi efektivně proveden po svém spuštění v polovině roku 2016. Pokrok v provádění předčil očekávání vzhledem k tomu, že v roce 2017 bylo podepsáno osm dohod o zárukách na šesti územích, přičemž cíl pro rok 2020 předpokládal deset dohod o zárukách na osmi územích.

Komise a Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast monitorovaly provádění podpory projektů a realizaci výstupů. Nicméně dosažené výsledky a dopady na programové úrovni nebyly systematicky analyzovány a vykazovány. To je částečně způsobeno zaměřením na provádění v první fázi programu a částečně neexistencí ukazatelů výkonnosti, které by byly dostatečně spolehlivé a propojené s činnostmi programu. To vede ke slabší dokumentaci úspěchů programu a ztěžuje hodnocení výsledků.

Udržitelnost

Udržitelnost výsledků spočívá především v pokračování partnerství, která vznikla v rámci programu Kreativní Evropa a předchozích programů. Spolupráce mezi projektovými partnery v rámci dílčích programů MEDIA i Kultura v určité formě pokračuje i po skončení projektů. V rámci dílčího programu MEDIA udržitelnost rovněž spočívá v záměru a schopnosti organizací pokračovat ve spolupráci, tj. trvalý zájem o koprodukcii/produkcii nebo distribuci děl s evropským rozměrem.

Udržitelnost dopadů se projevuje výměnou poznatků během provádění projektů a šířením těchto poznatků. To zase vede k profesionalizaci odvětví díky větší schopnosti pracovat mezinárodně a rozvoji nových dovedností a kompetencí nebo využívání výsledků projektu v celém odvětví. Tak tomu bylo u všech programů, ale zejména u dílčího programu Kultura a předchozího programu.

Evropská přidaná hodnota

Evropská přidaná hodnota programu Kreativní Evropa spočívá zejména v tom, že se soustředí na nadnárodní spolupráci, přičemž vychází z vnitrostátních programů podpory. Pouze několik mezinárodních fondů podporuje nadnárodní spolupráci a ty fondy, které ji poskytují, jsou výrazně menší. Bez financování, které poskytl program Kreativní Evropa a předchozí programy, by byly rozsah a velikost většiny podporovaných činností značně omezeny nebo by se tyto činnosti neuskutečnily.

Program MEDIA pomohl spojit různorodé účastníky z různých členských zemí, čímž vytvářel hodnoty pro celý audiovizuální sektor. Specializované nadnárodní sítě, jako např. *Europa Distribution* nebo *Europa International*, umožnily distributorům a obchodním zástupcům spojit své úsilí na podporu a distribuci evropských děl. Díky podpoře programu MEDIA se značný počet evropských děl dostal k divákům za hranicemi jejich států, což přispělo k podpoře rozmanitosti evropské kultury. Program MEDIA rovněž přispěl k dosažení cíle širšího přístupu k obsahu online směrnice jednotného digitálního trhu. Zároveň je zde prostor pro další zvýšení pohybu evropských děl prostřednictvím lepšího procesu výběru evropských děl, jejich propagace a uvádění na trh.

Žádné dvě země se při rozvíjení svého audiovizuálního průmyslu nepotýkají se stejnými problémy. Program MEDIA se proto snažil vyřešit otázku rovných podmínek v zemích s různými produkčními kapacitami řadou vyrovnávacích opatření ve prospěch států s nízkou audiovizuální produkční kapacitou, a to rozšířilo účast odborníků z celé Unie.

Pokud jde o program Kultura, financované činnosti jsou méně zapracovány do stávajících procesů, ačkoli obecně mohou být úzce spojeny s obecnými činnostmi organizace. U většiny činností je velmi nepravděpodobné, že by se uskutečnily bez financování z EU.

V rámci meziodvětvové složky se očekává, že záruční nástroj bude mít pákový efekt šest, což je velice účinný způsob, jak zvýšit přístup k financování. Očekává se, že z původního rozpočtu ve výši 121 milionů EUR bude více než 700 milionů EUR ve formě úvěrů přeneseno na MSP a subjekty v kulturních odvětvích po celé Evropě.

HLAVNÍ DOPORUČENÍ EXTERNÍHO HODNOCENÍ A NAVRHOVANÁ OPATŘENÍ KOMISE

Relevance

Úspěch programu Kreativní Evropa bude do velké míry záviset na schopnosti propojit kulturně rozmanitý obsah s publikem. Externí studie proto zdůraznila potřebu posílit zaměření na publikum.

Evropská kultura musí přijmout digitální revoluci, aby si uchovala svoji rozmanitost, ale také proto, aby vytvářela kvalitní obsah, který se může pohybovat po celém světě. Hodnocení skutečně ukázalo potřebu přizpůsobit se měnícímu se prostředí. Digitalizace může podnítit „pozitivní spirálu“ většího přístupu ke kulturním a kreativním dílům, podnikání a nových investičních příležitostí.

Komise v souvislosti se svou výroční monitorovací činností podá zprávu o tom, jak program využívá příležitosti, které nabízí digitální transformace, od vytvoření obsahu s vysokou hodnotou po nové distribuční kanály.

Hodnocení upozorňuje na to, že je zapotřebí, aby se v následném programu dílčí program MEDIA více zaměřil na obsah, který má potenciál vycestovat za hranice. Budoucí program MEDIA by mohl upřednostňovat rozvoj a koprodukcce s potenciálem přeshraničního úspěchu. Vzhledem k tomu, že se audiovizuální odvětví i nadále proměňuje, lze rovněž podporovat experimentování s novými typy vyprávění příběhů na evropské úrovni.

Distribuce a propagace hrají strategickou úlohu při propojování děl s publikem. Obsah musí být dostupný tam, kde je publikum, např. pomocí větších možností online přístupu. Program MEDIA po roce 2020 by proto mohl zvážit inovativní modely propagace a distribuce obsahu, které spojují autory, producenty, obchodní zástupce, distributory a platformové služby. Rovněž podpora online distribuce z programu MEDIA by mohla být strategičtější. Například účastníci, kteří mají ambice růst, by mohli získat podporu ke spolupráci a rozvoji skutečně přeshraničních strategií a obchodních modelů, jež by jim umožnily konkurovat globálním platformám

Od období 2018–2020 Komise zahájí dialog o obsahu zejména s cílem zjistit, jak lze zefektivnit podporu televize ve světle měnících se audiovizuálních formátů (televizní seriály, online, transmédiá). Komise rovněž zahájí dialog o tom, jak nejlépe podporovat propagaci a uvádění děl na trh. V této souvislosti zahájí malý pilotní experiment využívající data velkého objemu k přiřazení obsahu divákům.

I když se ukazuje, že je dílčí program Kultura důležitý pro podporu budování kapacit kulturních organizací a pro přispívání ke kulturní rozmanitosti v Evropě, je třeba lépe zohlednit ambice malých kulturních subjektů. Komise za tímto účelem posoudí, zda mají malé subjekty přístup k finanční podpoře, která odpovídá ambicím růst i mimo domácí trh. Zároveň zváží, zda má rozlišování mezi malými a velkými projekty spolupráce význam pro rozvoj a růst kulturních subjektů.

Přestože projekty financované z evropských sítí potenciálně vedou k pozitivním účinkům, jejich původní návrh nedal příjemcům takovou flexibilitu přizpůsobit svoji činnost většímu vývoji odvětví nebo trhu, jakou by chtěli. Dokonce i v případě, že lze přijmout nové aspekty a jiné podobné úpravy na základě pracovních programů, které každoročně předkládají. Proto je nezbytné: – umožnit příjemcům v rámci evropských sítí upravit aspekty jejich projektových činností v reakci na nové trendy v oblasti technologií nebo na trhu; – zajistit trvalý tematický význam pro projekty spolupráce tím, že se příjemcům umožní snadněji změnit nebo upravit jejich činnosti.

Navzdory velkému významu projektu literárního překladu je třeba dále pozdvihovat jazykovou rozmanitost podporou překladů literárních děl z menších zemí do angličtiny, francouzštiny,

němčiny a španělštiny a zvážit větší uznávání menších žánrů, jako jsou např. knihy pro děti, hry a poezie.

Pokud jde o meziodvětvovou složku, následný program bude vycházet ze zkušeností a poznatků týkajících se finančních potřeb kulturních subjektů a společností, které byly získány pomocí záručního nástroje. Zkušenosti ukazují, že finanční nástroje ovlivňují soukromé investice do projektů tím, že sdílí rizikové zatížení a zvyšují jejich tržní potenciál. Lze uvažovat o celé řadě nástrojů, kombinování zdrojů veřejného a soukromého financování a zahrnutí kapitálových nástrojů pro větší projekty s vyšším rizikem.

V období do roku 2020 bude stěžejní iniciativa záručního nástroje reagovat na silnou tržní poptávku usilováním o dodatečné dohody o zárukách až do stropu navýšení, které poskytl Evropský fond pro strategické investice (EFSI). To rozšíří zeměpisnou účast finančních zprostředkovatelů při poskytování úvěrů kulturním a kreativním odvětvím.

Je potřeba posílit i další typy meziodvětvových projektů. Komise bude usilovat o zlepšení spolupráce a synergií při provádění meziodvětvových projektů a opatření, jako jsou např. projekty integrace uprchlíků a moduly pro magisterské studijní programy v oboru umění a vědy.

Soudržnost

Další úsilí se vynaloží za účelem posílení soudržnosti programu Kreativní Evropa s cíli politik EU, jako jsou např. Evropský program pro kulturu v globalizovaném světě a strategie pro jednotný digitální trh, začleněním těchto cílů do programu.

Program Kreativní Evropa doplňuje další programy financované z EU, zejména programy Erasmus+, Horizont 2020, jakož i programy v oblasti migrace a občanství. Komise v zájmu řešení potřeby více informací o doplňkových příležitostech pro financování z dalších zdrojů EU zváží jakékoli řešení včetně publikování brožury s cílem zvýšit povědomí zúčastněných subjektů o obecné podpoře pro podnikání a ekonomické podpoře a také o financování kultury v různých oblastech (např. vzdělání, odborná příprava, výzkum, infrastruktura).

Pro posílení soudržnosti s mezinárodními a vnitrostátními zdroji financování bude Komise sdílet více informací se subjekty z členských států v daném odvětví s cílem podpořit soulad s programem Kreativní Evropa. Mohl by se podpořit dialog s mezinárodními organizacemi pro financování, jako např. EURIMAGES s cílem usnadnit doplňkovost.

Program MEDIA bude i nadále doprovázet úsilí podpořit dostupnost evropského obsahu online, jak je uvedeno v reformovaném rámci autorského práva. To přispěje k posílení propagace evropských děl, s níž počítá směrnice o audiovizuálních a mediálních službách.

Ve vztahu k fondům členských států bude zajištěna větší soudržnost, soulad a doplňkovost s programem MEDIA. K tomuto účelu by program MEDIA mohl vyčlenit podporu na politický dialog zaměřený na spolupráci a synergie mezi členskými státy za účelem dosažení cílů politik EU v této oblasti.

Mezitím bude v roce 2018 pokračovat dialog se sdružením ředitelů filmových agentur (EFAD). Skupina zástupců členských států zabývající se pohybem evropských filmů pracující na základě otevřené metody koordinace do konce roku 2018 předloží užitečné poznatky o přeshraničním pohybu a přeshraniční podpoře evropských děl, jakož i o vzájemné doplňkovosti financování z vnitrostátních zdrojů a zdrojů EU.

Komise bude i nadále spolupracovat se zúčastněnými subjekty v audiovizuálním odvětví prostřednictvím Evropského filmového fóra. Hlavní závěry tohoto dialogu budou vypracovány každé dva roky. Také studie a analýzy Evropské audiovizuální observatoře se budou systematictěji užívat pro tvorbu politiky a řízení provádění programu MEDIA.

Účelnost

Program Kreativní Evropa se bude vyváženým způsobem zabývat dvěma obecnými cíli programu, tj. kulturní rozmanitostí a konkurenceschopností, přičemž zohlední mnohostranný rozměr programu, jakož i jeho kulturní, sociální a ekonomické cíle.

Hodnocení ukazuje, že inovace a experimentování lze podporovat efektivněji za účelem posílení inovativní formy spolupráce a přeshraniční projekty mezi kreativními odvětvími (např. filmem a módním průmyslem, architekturou a virtuální realitou) s cílem využít přechodu k digitalizaci.

Pokud jde o program MEDIA, v následném programu by mohla být posílena flexibilita, což by umožnilo rychle se přizpůsobit novým potřebám, a současně bude vyšší zaměření na omezený počet činností a na klíčové priority motivovat spolupráci k překonání průmyslových sil.

Program MEDIA mezitím v období let 2018–2020 dále podpoří rozšiřování audiovizuálních společností podporou nových modelů spolupráce a společných distribučních strategií a přezkoumáním systému selektivní distribuce s cílem stimulovat trvalejší přeshraniční spolupráci.

Komise poté, co průmysl přijal v roce 2017 Animační plán pro Evropu, pomůže provést uvedené činnosti s cílem rozšířit evropský animační průmysl – odvětví, které má dobrý potenciál rozvíjet se a konkurovat na mezinárodní úrovni.

Účinnost

V rámci následných programů mohou budoucí programy MEDIA a *Music Moves Europe* [Hudba hýbe Evropou] hledat způsoby, jak odměnit dobré výsledky a úspěch.

Hodnocení upozornilo na potřebu vyvinout komplexní rámec pro sledování výkonnosti, který by obsahoval soubor ukazatelů, jež úzce souvisí s cíli programu z hlediska výstupů a výhod pro příjemce i z hlediska širších, dlouhodobějších kulturních, ekonomických a sociálních dopadů.

Útvary Komise mezitím v průběhu roku 2018 navrhnou posílit sledování rámcových systémů, procesů a ukazatelů programu Kreativní Evropa. Přijmou doplňující kvalitativní a kvantitativní ukazatele výkonnosti v souladu s postupem stanoveným v souladu s článkem 20 nařízení o programu Kreativní Evropa (akt v přenesené pravomoci). Komise se bude zabývat problémy spojenými se současným rámcem pro sledování, zejména povahou ukazatelů a údaji, které jsou v současnosti vykazovány, a úlohou a odpovědností, pokud jde o sledování programu.

Postup podávání žádostí bude rovněž dále zjednodušen a bude zajištěno včasné informování příjemců o výsledcích výběru. Pokud jde o program MEDIA, bude se sledovat systém jednorázových částek za účelem zajistit soulad s vývojem skutečných nákladů v odvětví, čímž bude i nadále poskytována zjednodušená, rychlejší grantová podpora. Provádění programu MEDIA se zjednoduší a zefektivní, např. seskupením příjemců a snížením počtu podkladových grantových smluv a platebních transakcí. Zejména u distribučních projektů, které představují 30 % rozpočtu programu MEDIA, se zamýšlí snížit transakce o 30 %, čímž se sníží administrativní náklady.

Udržitelnost

Program Kreativní Evropa oslovuje občany prostřednictvím podporovaných děl a činností, čímž obohacuje jejich evropskou identitu. Nicméně občané si ne vždy uvědomují úlohu, kterou program Kreativní Evropa hraje. Na základě nejnovějších zkušeností, např. online soutěží, se posílí komunikace prostřednictvím sociálních médií s cílem oslovit širší publikum. V praxi bude Komise pořádat konference a předváděcí akce s cílem šířit výsledky s důrazem na meziodvětvové problémy a spolupráci.

Kanceláře programu Kreativní Evropa budou podněcovány k tomu, aby rozvíjely svoji úlohu spočívající ve zviditelňování koprodukcí a strategií společné distribuce sdílením úspěšných příběhů nejen ze své vlastní země, ale spíše na celoevropské úrovni.

Protože projekty podporované z programu Kreativní Evropa potenciálně oslovují velké publikum a představují dobrý komunikační potenciál ve vztahu k občanům, posílí Komise soulad s příslušnými požadavky na viditelnost a bude ho pozorně sledovat. Komise bude i nadále prezentovat úspěšné příběhy a poskytovat příjemcům vhodné nástroje a pokyny, které jim umožní sdílet své příběhy online.

Tvůrčí a kulturní díla podporovaná z programu Kreativní Evropa tvoří portfolio obsahu s evropským rozměrem. Zúčastněné subjekty na druhé straně uznávají, že existuje potenciál pro lepší využití výstupů programu. Komise zváží nové kritérium pro udělení podpory za účelem vypracování plánu udržitelného využívání výstupů projektu. Dále by se mělo zvážit zřízení nových mechanismů pro zajištění využití výstupů projektu v rámci dílčího programu Kultura.

Evropská přidaná hodnota

Aby bylo možné těžit ze stávajících partnerství a sítí, bude Komise sledovat rozvoj nových partnerství, např. mezi zeměmi s vysokou a nízkou audiovizuální produkční kapacitou.

Pokud jde o program MEDIA, Komise se velké míře zapojila do diskuse se členskými státy o tom, jak poskytnout rovné podmínky státům s různými audiovizuálními produkčními kapacitami a přitom zajistit, aby zastřešujícím kritériem výběru zůstala vynikající kvalita projektů. Proto se v následném programu vytvoří nová definice „kapacity“ založená na souboru měřitelných ukazatelů.

Poslední vývoj ukazuje význam kreativity a kultury při udržování zdravých demokracií, rozmanitosti a pocitu evropské identity. Kultura hraje jedinečnou úlohu ve zvyšování povědomí o společných sociálních problémech a kvalitním vyprávěním příběhů může sbližovat občany z celé Evropy. Program Kreativní Evropa má silný, dosud nevyužitý potenciál podporovat nové formy občanské přeshraniční angažovanosti, jehož by se mělo plně využít.

Následný program může hrát významnou roli v reakci na populismus tím, že posílí kulturní rozmanitost, toleranci a vzájemné porozumění. Uvedený program proto prohloubí občanský rozměr svých činností.